

A2017/02195-1

Arbetsmarknadsdepartementet
Registrator
10333 Stockholm

IF Metalls yttrande beträffande översynen av stödet för yrkesintroduktionsanställningar

IF Metall lämnar härmed synpunkter på Arbetsmarknadsdepartementets promemoria A2017/02195-1.

Sammanfattning

IF Metall avvisar förslaget om att stödet för yrkesintroduktion även öppnas för företag som saknar kollektivavtal med yrkesintroduktion.

IF Metall tillsammans med motparten Teknikarbetsgivarna var initiativtagare till att träffa en överenskommelse för yrkesintroduktion. Detta gjordes under en period när industrin hade svårt att få tag på kvalificerad arbetskraft samtidigt som ungdomsarbetslösheten var hög. Överenskommelsen tecknades som ett led i att långsiktigt stärka industrins kompetensförsörjning samtidigt som de ville ge ungdomar en möjlighet till en anställning inom industrin kombinerat med ett stöd i form av handledning och utbildning.

Parternas konstruktion baserar sig på medbestämmandets principer där den lokala fackliga representationen tillsammans med företaget samverkar i frågor som rör de anställdas och företagets framtid, vilket bland annat handlar om parternas gemensamma syn på lärande på arbetsplatsen.

Nuvarande konstruktion är en garant för att handledning och utbildning i yrkesintroduktionen är adekvat samt anpassad utefter företagets kompetensförsörjningsstrategi.

5.1 Kollektivavtalsfrågan

IF Metall avstyrker utredningens huvudförslag 5.1. (5.1.1 – 5.1.4) om att stödet för yrkesintroduktionsanställningar ska utvidgas till att gälla för arbetsgivare som inte omfattas av ett kollektivavtal med yrkesintroduktion.

IF Metall anser inte att det förslag som utredaren lämnat i promemorian värnar den svenska arbetsmarknadsmodellen. Förslaget om att utvidga stödet att gälla för arbetsgivare som inte omfattas av ett kollektivavtal med yrkesintroduktion riskerar att radera pelarna i nuvarande partöverenskommen konstruktion. Utredarens förslag leder till att modellen knyts närmare den arbetsmarknadspolitiska verksamheten,

vilket kommer att hämma utvecklingen av modellen. Yrkesintroduktionsmodellen är en del i det långsiktiga kompetensförsörjningsarbetet som parterna inom industrin tagit fram för att stärka svensk industri, en utökning enligt förslaget riskerar att skapa två system som lever sida vid sida av varandra och som kan leda till helt olika insatser när det handlar om att stärka industrins kompetensförsörjning. Detta innebär också att parternas inflytande och handlingsutrymme inom modellen riskerar att försvagas.

IF Metall hävdar bestämt att lönebildningen är en fråga för parterna att hantera. Förslaget om att arbetsgivare utan kollektivavtal med yrkesintroduktion ska få ta del av lönesubvention och handledarstöd som är kopplade till en partsöverenskommelse är ett avsteg från den principen.

IF Metall ser att förslaget äventyrar framtida trepartsöverenskommelser.

5.2 Övriga förordningsändringar

5.2.1 Begreppet utbildning

IF Metall tillstyrker förslaget om att begreppet ”utbildning” ersätts mot begreppet ”lärande” samt att begreppet ”utbildningsplan” ersätts mot begreppet ”lärandeplan”. Det kan motiveras med utbildningsinnehållet inom ramen för yrkesintroduktionsanställningar oftast genomförs på arbetsplatsen och i nära anslutning till arbetsuppgifterna.

5.2.2 Karenstiden mellan anställningar med stöd för yrkesintroduktionsanställning

IF Metall tillstyrker förslaget om att korta ner karenstiden till 12 månader med ett förbehåll, att förslaget omfattar även de som sagt upp sig själva. IF Metall erfar att nuvarande reglering tvingar individen att arbeta kvar på en arbetsplats trots att det kan vara motiverat att bryta anställningen på egen begäran.

5.2.3 Lärandet inom ramen för stöd för yrkesintroduktionsanställning

IF Metall tillstyrker förslaget om att upphäva begränsningen för anställda med stöd av yrkesintroduktionsanställning ska kunna ta del av formell utbildning. Innehållet i lärandedelen ska vara en fråga för parterna i branschen med att kunna reglera och hantera.

IF Metall anser att utredarens förslag om att formell utbildning ska kunna ingå i lärandeplanen endast om den anställde har antagits till utbildningen och innan lärandeplanen upprättats vilket inte är optimalt. IF Metalls erfarenhet vid en yrkesintroduktion visar dels att processen inte är statisk och det är under själva introduktionsperioden som det normalt sätt uppdagas om individen saknar kunskapsbrister som måste fyllas på. Att stänga vägen för de individer som uppvisar kunskapsbrister efter att lärandeplanen upprättats kommer att leda till en rundgång i systemet samt även i dessa fall är innehållet i den lärande delen en fråga för parterna.

Tack vare det stöd som funnits att ansöka för att utveckla stödstrukturer med koppling till yrkesintroduktionsanställningar har industrins parter haft möjlighet att

utveckla en modell för branschvalidering inom industrin. Ett av syftena var att underlätta lärandet inom yrkesintroduktionsanställningar eftersom lärandet med valideringsverktygen kan kopplas till de kompetenskriterier som tagits fram för industrins branscher. IF Metall vill därför framhålla värdet av dessa samt uppmuntra att lärandeplanen inriktas mot de kompetenskriterier som ingår i olika branschers valideringsmodeller.

För de yrkesområden där Arbetsförmedlingen har upphandlat validering av branschens definierade kompetenskriterier finns det möjlighet att villkora stödet till yrkesintroduktionsanställning med att lärandeplanen ska vara inriktad mot att utveckla de kompetenser som definierats i branschens valideringsmodell. Detta kommer också att ge ökade möjligheter till kvalitetssäkring av lärandet i anställningen. Den anställda kan då erbjudas en validering, dels inför anställningen för att fastställa vad som bör ingå i lärandeplanen samt stöd i perioden efter för att få möjlighet att erhålla branschens intyg om anställningsbarhet i yrket.

IF Metall instämmer i bedömningen att YA-delegationen bör ges i uppdrag att följa upp lärandeplanerna. Syftet ska vara att identifiera faktorer som kan bidra till att planerna blir ett stöd för arbetsgivare, anställda och Arbetsförmedlingen samt att de blir lättare att utformas och följas upp.

5.3 Övriga förslag

IF Metall hänvisar till LO:s remissvar.

5.4 Frågor i uppdragsbeskrivningen som översynen övervägt men där inga förslag lämnats

IF Metall hänvisar till LO:s remissvar.

5.5 Stöd för yrkesintroduktionsanställningarna framgent

IF Metall hänvisar till LO:s remissvar.

6.1. Ekonomiska konsekvenser

Främjandemedel och statsbidrag

Översynen gör bedömningen att statsbidraget för utveckling av stödstrukturer för kvalitetssäkring av lärandet i yrkesintroduktionsanställningar bör förlängas. Bedömningen görs att 20 miljoner kronor årligen bör avsättas för den fortsatta utvecklingen av stödstrukturer.

IF Metall vill understryka vikten av att det finns medel tillgängligt för utveckling av stödstrukturer med koppling till industrins kompetensförsörjning. För industrins parter har statsbidraget för utveckling av stödstrukturer och kvalitetssäkring av lärandet i yrkesintroduktionsanställningar varit avgörande för att möjliggöra utvecklingen av industrins valideringssystem, svensk industrivalidering. Behovet av utvecklingsmedel har dock inte minskat utan fortsatta möjligheter till medfinansiering är nödvändig för att branschen ska ha förutsättningar att utveckla valideringsmodeller inom flera yrkesområden. Förutom att valideringsmodellerna

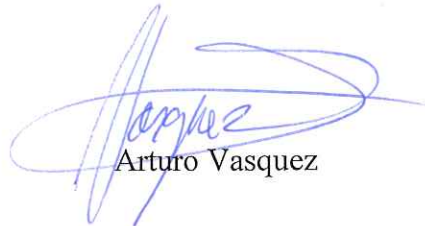
förbättrar förutsättningarna för ett kvalitetssäkrat lärande i yrkesintroduktions-
anställningar utgör de också ett stöd för matchning till arbete för arbetssökande samt
möjliggör mer avgränsade, effektiva och kompletterande utbildningsinsatser. Det kan
också finnas behov av att utveckla andra stödstrukturer som syftar till att stärka
kompetensförsörjningen. IF Metall instämmer därför i översynens bedömning att
statsbidraget bör förlängas och att 20 miljoner kronor per år kan vara av lämplig
omfattning.

Stockholm den 23 februari, 2018

Med vänlig hälsningar
Industrifacket Metall

Lea Skånberg

Arturo Vasquez